

Relevans och självförtroende

»Evangelisation stavas d-i-a-k-o-n-i» lyder en populär slogan. Den tycks vara aktuell igen, av flera anledningar. Både behovet av diakonala insatser och erkännandet av deras betydelse har ökat. Redan 2008 välkomnade regeringen uttryckligen insatser inom bl.a. vården från ideella organisationer, och inte bara för att behovet av sådana har växt de senaste åren.

Grundläggande välfärdstjänster utförda i privat regi och finansierade via skattsedeln är en verksamhet som just nu växer. Det finns då en uttalad längtan hos vissa kyrkliga ledare efter att också kyrkan blir en samhällsaktör och tar ett större ansvar just där välfärden brister – kanske just med kopplingen mellan diakoni och evangelisation i tankarna. I sitt möte nu i januari 2013 diskuterade också biskopsmötet just Svenska kyrkans roll och uppgift i den svenska välfärden.

Tidigare medverkade både socialpolitikens inriktning och en mera solid välfärd till att göra kyrkan obehövlig i kärleksverksamhet och stöd till behovande – det har inte funnits många att rikta den mot, när samhällsorganen tog hand om alla sådana behov. Men nu är det kris, som det heter när det blir en tids hack i den annars stigande ekonomiska tillväxten, och då tas kyrkans diakoni i anspråk igen. Det inre motståndet mot att be om hjälp har minskat, även hos dem som aldrig förr aldrig tänkt sig att be om försörjningsstöd. En del socialkontor hänvisar t.o.m. direkt till kyrkans hjälp i stället för att betala själva. Möjligen är det lättare att be och få hos diakonin än hos socialen.

Ska då kyrkan förenöjt konstatera att kyrkans diakoni och aktion i samhället behövs mer nu än förr, och att följaktligen evangelisationen av Sveriges folk går bättre än på länge? Det behöver ställas frågor till en sådan tolkning av utvecklingen, först: Är diakoni evangeliserande? Ligger inte bakom det påståendet tanken på att »folk» eller »samhället » ska få syn på allt det fina som kyrkan gör och då finna kyrkan mer relevant?

Ett parallellt fenomen är när vissa kyrkliga ledare och hemsidor argumenterar för medlemskap vi Svenska kyrkan genom att peka på vilket stort kulturarv kyrkan bevarar och stöder, eller på det myckna arbetet med barn och ungdomar hon gör eller insatser i krishantering.

Förhoppningen tycks vara att folk ska dra slutsatsen att en sådan kyrka måste vara relevant och bra. Men hur många resonerar verkligen så och blir dessutom »evangeliserade», dvs. drar slutsatsen att då måste även evangeliet om Jesus vara sant? Och förresten: Ska diakoni ens syfta till att vara evangeliserande? Är det därför Svenska kyrkan driver diakonalt arbete och har 1 530 anställda diakoner? Är det för att skapa beundran hos andra och visa att vi i kyrkan fortfarande är relevanta?

Men om kyrkans diakoni inte sker med Kristi kärlek som drivande kraft utan med beräknande sinne, som ett PR-instrument för medlemsvärkning, då är den oäkta och motverkar sitt syfte.

Vad betyder »relevant»? Ordet är en synonym till intressant och betydelsefull, säger ordboken. Intressant och betydelsefull är nu inte samma sak. Massmedial uppmärksamhet är eftertraktad men likväl ingen mätare på egentligt värde för Gud och människor. Vi bör utan omsvep medge att Svenska kyrkan inte är intressant i svenska folkets ögon – inte ens lika intressant som religion är.

Medlemsiffrorna är fortfarande höga (68 procent, sex av landets nio miljoner) men rör sig neråt varje år. En procent av befolkningen går i hennes gudstjänster på söndagarna. Vår kyrka är marginaliserad i svenska folket – den som inte ser detta är blind. Likväl måste kyrkan hävda att hon är relevant också för detta folk, inte som ett komplement (eller en konkurrent) till samhällets socialvård och ifyllare av ännu icke fyllda små nischbehov, utan som kyrka, som Kristi konkreta närvaro i samhället. Annars borde hon medge att hennes trosbekännelse är falsk, att Gud inte finns och har skapat mänskligheten, och älskar den så mycket att han gjort allt för att rädda den från död och ondska.

Kyrkans relevans består i att mänskligheten har oerhörda problem och att Gud erbjuder lösningen på dem – ett nytt liv. Genom kyrkans nådemedel. Ska kyrkan engagera sig i att själv skapa och erbjuda former för skola, äldreboende, vård och annan problemlösning, ska hon göra det som kyrka och erbjuda detta i en specifikt kristen form, präglad av hennes egen tro och närhet till Gud och hans kärlek.

Hon gör det inte för att öka på sina inkomster när de betalande medlemmarna blir färre, inte för att visa sig behövd och väcka beundran eller för att få fler medlemmar, utan för att ge vidare det liv och den tjänande kärlek hon fått av Gud. Där och endast där ligger grunden för hennes självförtroende.

Ding dong I

Enligt media, både gotländsk och rikstäckande, har biskop Sven Bernhard Fast startat ett uppror för billigare båtbiljetter mellan ön och fastlandet. Konkret tar sig upprорот uttryck i att biskopen stiger upp i arla morgonstund och ringer i klockan i biskopsgårdens gårdskapell. Han hoppas att fler församlingar vill vara med och ringa ut detta budskap om billigare båtbiljetter, och eftersom vår tid knappast lider av överskott på eftertänksamhet blir han säkert bönhörd.

Utan att ta ställning i den kommunikationspolitiska frågan måste man sätta ifråga om det är till detta ändamål kyrkornas klockor ska användas. Vad gäller nästa aktion? Hur ska församlingsborna veta om det är Herren som kallar eller hans tjänare som vill göra en politisk åsikt tydlig? Klockorna markerar Guds kallelse till varje människa att möta honom i Hans hus, och ska inte användas till politiska manifestationer där enskilda och grupper av kristna på goda grunder kan komma till olika slutsatser.

Ding dong II

Knappt hade ljudet från kyrkklockorna klingat ut från Gotland innan Skarabiskopen Åke Bonnier tog vid och förde den episkopala argumentationen till nya bråddjup. På sin blogg (28/1) vet biskopen meddela att människan inte skapades heterosexuell, utan just enbart som människa! De olika formerna av sexualitet är, i biskopens värld, endast uttryck för Skaparens och skapelsens mångfald.

Denna episkopala särmening är, ska vi säga, något ovetenskaplig. Biologin säger oss att grundkategorierna »manligt» och »kvinnligt» i själva verket ända ner på kromosomnivå är bestämmande för livet på jorden. Psykologin talar sedan väl hundra år om att bejakad könsidentitet är en nödvändig komponent i växten till mänsklig mognad. Men biskopen ägnar sig åt ett slags sippt nyspråk, ett sätt att dekonstruera verkligheten. Så måste man göra när den egna, könsneutrala kartan och verkligheten inte stämmer överens.